

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2019/1873,**7. november 2019,****mis käsitleb pädevate asutuste koordineeritud rangema ametliku kontrolli menetlusi, mida rakendatakse piiripunktides seoses loomsete saaduste, loomse paljundusmaterjali, loomsete kõrvalsaaduste ja liittoodetega****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrust (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 65 lõiget 6,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusest (EL) 2017/625 tulenevalt kohaldatakse teatavate looma- ja kaubakategooriate suhtes enne nende liitu toomist piiripunktides süstemaatilist kontrolli.
- (2) Määruse (EL) 2017/625 artikli 65 lõikes 4 on sätestatud, et kui ettevõtjat kahtlustatakse pettuses või eksitavas tegevuses või kui kõnealuse määruse artikli 1 lõikes 2 osutatud norme on tõsiselt või korduvalt rikutud, tuleb muuta pädevate asutuste poolt piiripunktis tehtav sama päritoluga või sama kasutusviisi jaoks ette nähtud saadetiste ametlik kontroll rangemaks. Vastavalt määruse (EL) 2017/625 artikli 65 lõikele 5 tuleb komisjonile ja liikmesriikidele teatada kõnealuse määruse artiklis 131 osutatud ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi kaudu pädevate asutuste otsusest teha sellist rangemat kontrolli.
- (3) Selleks et tagada ühtlustatud lähenemisviis teatavate liitu sisenevate kaupade koordineeritud rangemale ametlikule kontrollile, tuleks kehtestada kõnealuse koordineeritud kontrolli üksikasjalikud menetlused, sealhulgas normid, mis käsitlevad ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi rolli kõnealuses valdkonnas. Praktilistel põhjustel peaks koordineeritud rangem kontroll piiril piirduma nende kaubakategooriatega, millel on identifitseeritav loetellu kantud päritoluettevõtte, st loomsete saaduste, loomse paljundusmaterjali, loomsete kõrvalsaaduste ja liittoodete saadetistega.
- (4) Pädevatelt asutustelt määruse (EL) 2017/625 artikli 65 lõike 5 kohase teate saamisel peaks komisjon eelkõige hindama, kas rikkumine põhineb kahtlustataval pettusel või eksitaval tegevusel või määruse (EL) 2017/625 artikli 1 lõikes 2 osutatud normide võimalikul raskel või korduval rikkumisel, näiteks selliste loomsete saaduste turulelaskmisel, milles sisalduvate saasteainete või veterinaarravimijääkide tase ületab piirnormi, või selliste toodete turulelaskmisel, mis ei ole kooskõlas komisjoni määrusega (EÜ) nr 2073/2005 ⁽²⁾.

⁽¹⁾ ELT L 95, 7.4.2017, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 15. novembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 2073/2005 toiduainete mikrobioloogiliste kriteeriumide kohta (ELT L 338, 22.12.2005, lk 1).

- (5) Et vähendada pettuse või eksitava tegevuse riski mis on seotud väikeste saadetiste esitamise ja ametlikuks kontrolliks, peaks koordineeritud rangema ametliku kontrolli lõpetamiseks vajalike nõuetele vastavate kontrollitud saadetiste kogumass moodustama vähemalt meetme esialgse rakendamise põhjendanud saadetise kümnekordse massi. Et aga vältida pädevate asutuste ja ettevõtjate jaoks vastuvõetamatut haldus- ja finantskoormust, tuleks kehtestada koordineeritud rangema ametliku kontrolli lõpetamiseks vajalike nõuetele vastavate saadetiste suurim kogumass.
- (6) Kui koordineeritud rangema ametliku kontrolli käigus ilmneb kolme liitu toodava saadetise puhul sama rikkumine, millest teatatakse vastavalt määruse (EL) 2017/625 artikli 65 lõikele 5, tuleks koordineeritud rangemat ametlikku kontrolli jätkata seni, kuni kontrolli ja asjaomaste kolmandate riikide pädevate asutuste tegevuse tulemused on rahuldavad. Sellisel juhul peaks komisjon nõudma, et kolmandate riikide pädevad asutused korraldaksid vajalikud uurimised ja võtaksid päritoluettevõttes olukorra parandamiseks vajalikud meetmed ning annaksid komisjonile teatust aru.
- (7) Kontrollisüsteemi tõhususe huvides peaks liikmesriikidel olema võimalik vabastada teatavad saadetised koordineeritud rangema ametliku kontrolli kohaldamisest, kui saadetiste liitu toomine kavatsatakse keelata muudel põhjustel kui see rikkumine, millega seoses toimub koordineeritud rangem ametlik kontroll.
- (8) Kuna määrust (EL) 2017/625 hakatakse kohaldama alates 14. detsembrist 2019, peaks ka käesolevat määrust kohaldama alates samast kuupäevast.
- (9) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

Käesoleva määrusega kehtestatakse normid, mis käsitlevad pädevate asutuste koordineeritud rangema ametliku kontrolli menetlusi piiripunktides seoses loomsete saaduste, loomse paljundusmaterjali, loomsete kõrvalsaaduste ja liitoodetega, mida tuuakse liitu turule laskmise eesmärgil.

Artikkel 2

Mõiste

Käesoleva määruse kohaldamisel on „päritoluettevõtte“ kolmandas riigis asuv päritoluettevõtte, sealhulgas kolmandate riikide laevad, mis on vastavalt asjakohastele liidu õigusaktidele kantud loomsete saaduste, loomse paljundusmaterjali, loomsete kõrvalsaaduste ja liitoodete ekspordi kohta koostatud loeteludesse.

Artikkel 3

Koordineeritud rangema ametliku kontrolli käivitamine

1. Kui pädevad asutused teavitavad ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi kaudu komisjoni ja teisi liikmesriike oma otsusest vastavalt määruse (EL) 2017/625 artikli 65 lõikele 5, märgivad nad ära päritoluettevõtte, kaubakategooria, sealhulgas kauba kirjelduse ja kombineeritud nomenklatuuri koodi, mis on esitatud nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 ⁽¹⁾ I lisas, ning rikkumise, mille tõttu koordineeritud rangem ametlik kontroll toimub.

⁽¹⁾ Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühisetollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1).

2. Pärast lõikes 1 osutatud teate saamist hindab komisjon, kas on täidetud järgmised tingimused:
 - a) teade põhineb kahtlustataval pettusel või eksitaval tegevusel või määruse (EL) 2017/625 artikli 1 lõikes 2 osutatud normide võimalikul tõsisel või korduval rikkumisel;
 - b) teade on seotud tegevuse või tegevusetusega, mille eest vastutab asjaomase saadetise päritoluettevõtte,
 - c) asjaomase saadetise suhtes ei kohaldata juba käesoleva määruse kohast koordineeritud rangemat ametlikku kontrolli; ning
 - d) asjaomase saadetise suhtes ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 ⁽⁴⁾ artikli 53 või määruse (EL) 2016/429 ⁽⁵⁾ artikli 261 kohaselt võetavaid erakorralisi meetmeid, ega määruse (EL) 2017/625 artikli 128 kohaselt võetavaid erimeetmeid seoses sama rikkumisega, mida on käsitletud lõikes 1 osutatud teates.
3. Komisjon registreerib lõikes 2 osutatud hindamise tulemused ametliku kontrolli teabehaldussüsteemis.
4. Kui lõikes 2 osutatud hindamise tulemustest ilmneb, et nõutavad tingimused on täidetud, peavad kõigi liikmesriikide piiripunktide pädevad asutused tegema koordineeritud rangemat ametlikku kontrolli.

Artikkel 4

Koordineeritud rangema ametliku kontrolli menetlused

1. Kõigi liikmesriikide piiripunktide pädevad asutused peavad tegema määruse (EL) 2017/625 artiklis 49 osutatud identsus- ja füüsilist kontrolli kõigi saadetiste puhul, mis on pärit samast päritoluettevõttest ja sisaldavad sama kategooria kaupa, seoses sama rikkumise liigiga, mis on täpsustatud ametliku kontrolli teabehaldussüsteemis vastavalt artikli 3 lõikele 1.
2. Lõikes 1 osutatud kontrolli puhul valitakse saadetised vastavalt artikli 3 lõike 1 kohaselt ametliku kontrolli teabehaldussüsteemis esitatud kombineeritud nomenklatuuri koodidele.
3. Kui need koodid ei ole kaubakategooriate nõuetekohaseks kindlaksmääramiseks piisavalt üksikasjalikud, siis kohaldatakse piiripunktide pädevad asutused koordineeritud rangemat ametlikku kontrolli kõnealuste koodide põhjal valitud saadetiste suhtes üksnes juhul, kui need vastavad artikli 3 lõikes 1 osutatud kaupade kirjeldusele.
4. Pädevad asutused märgivad ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi põhjused, miks ei kohaldata koordineeritud rangemat ametlikku kontrolli valitud saadetise suhtes kooskõlas lõikega 3.

Artikkel 5

Ettenähtud kontroll

1. Kui koordineeritud rangema ametliku kontrolli käigus avastatakse kolme liitu siseneva saadetise puhul sama liiki rikkumine, mida on käsitletud artikli 3 lõikes 1 osutatud teates, palub komisjon selle kolmanda riigi pädeval asutusel, kus asub nõuetele mittevastavate saadetiste päritoluettevõtte, võtta järgmised meetmed:
 - a) vajaliku uurimise teostamine, et teha kindlaks rikkumiste põhjused (edaspidi „ettenähtud kontroll“);
 - b) päritoluettevõttega seotud tegevuskava vastuvõtmine olukorra tulemuslikuks parandamiseks, ning

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/429 loomataudide kohta, millega muudetakse teatavaid loomatervise valdkonna õigusakte või tunnistatakse need kehtetuks (loomatervise määrus) (ELT L 84, 31.3.2016, lk 1).

c) aru andmine punktides a ja b osutatud toimingute, sealhulgas tegevuskava tulemuste kohta.

2. Komisjon jälgib tähelepanelikult ettenähtud kontrolli ja tegevuskava tulemusi ning võtab täiendavaid meetmeid, sealhulgas määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 53 ja määruse (EL) 2017/625 artikli 127 lõike 4 kohaseid meetmeid, järgmistel juhtudel:

- a) kolmanda riigi pädev asutus ei võta asjakohaseid meetmeid olukorra tulemuslikuks lahendamiseks või
- b) liikmesriikide pädevad asutused teatavad, et koordineeritud rangema ametliku kontrolli tulemused ei ole jätkuvalt rahuldavad.

Artikkel 6

Koordineeritud rangema ametliku kontrolli lõpetamine

1. Koordineeritud rangem ametlik kontroll lõpetatakse järgmistel juhtudel:

- a) pädev asutus otsustab artikli 3 lõikes 1 osutatud teate tagasi võtta ning teavitab sellest komisjoni ja teisi liikmesriike ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi kaudu, esitades oma otsuse kohta põhjendused, või
- b) täidetud on järgmised tingimused:
 - i) liikmesriikide piiripunktide pädevad asutused on ametliku kontrolli teabehaldussüsteemis registreerinud vähemalt 10 järjestikust koordineeritud rangema ametliku kontrolli rahuldavat tulemust, ning
 - ii) alapunktis i osutatud saadetiste kogumass on vähemalt 10 korda suurem kui artikli 3 lõikes 1 osutatud teatega seotud saadetise mass või moodustab nende netomass 300 tonni, olenevalt sellest, kumb on väiksem.

2. Kui komisjon on siiski palunud artikli 5 lõike 1 punkti a kohase ettenähtud kontrolli tegemist, lõpetatakse koordineeritud rangem ametlik kontroll järgmistel juhtudel:

- a) liikmesriikide piiripunktide pädevad asutused on ametliku kontrolli teabehaldussüsteemis registreerinud vähemalt 30 järjestikust koordineeritud rangema ametliku kontrolli rahuldavat tulemust, ning
- b) kolmanda riigi pädev asutus on vastu võtnud rahuldava tegevuskava kooskõlas artikli 5 lõike 1 punktiga b.

Artikkel 7

Koordineeritud rangema ametliku kontrolli kulud

Koordineeritud rangema ametliku kontrolli kulud kannab ettevõtja, kes vastutab nende saadetiste eest, mille suhtes kõnealust kontrolli rakendatakse.

Artikkel 8

Saadetised, mille suhtes koordineeritud rangemat ametlikku kontrolli ei kohaldata

1. Pädevad asutused võivad saadetise suhtes koordineeritud rangemat ametlikku kontrolli mitte kohaldada, kui saadetiste liitu toomine kavatakse keelata vastavalt määruse (EL) 2017/625 artikli 66 lõikele 1 muudel põhjustel kui see rikkumine, millega seoses toimub koordineeritud rangem ametlik kontroll.

2. Pädevad asutused märgivad ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi põhjused, miks ei kohaldata koordineeritud rangemat ametlikku kontrolli valitud saadetise suhtes kooskõlas lõikega 1.

Artikkel 9

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 14. detsembrist 2019.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 7. november 2019

Komisjoni nimel
president
Jean Claude JUNCKER
